

*Hoe die coninc Altistratus vernam dat sijn dochter begheerde tot
eenen man baren meester Thyrum Appolloniu[m], ¹ ende boe
hi bi raede van sijnen heren die bruloft ordineerde,
ende boemen die feeste bielt ende publiceerde. ²*

[11]

[D]es anderen daghes worden die vrienden gheroepen van die buer steden tot den coninck, dien hi seide aldus: “Mijn alderliefste, syet, mijn dochter wil hijlicken ende [t]enen ³ echten ⁴ man hebben Appollonium, haren meester. ⁵ Ic wil ende begheere op u allen dat ghi vrolick ende blijde sult sijn om dat mijn dochter een wijsen man ⁶ heeft ghenomen.” ⁷

Ende dit segghende soe ordineerde hi eenen dach datmen die bruloft soude houden. ⁸

Sij hielden zeer eerlicke bruloft ende si wort haestelic met kinde bevaen. ⁹ Ende te wijlen dat sij grof ¹⁰ was, soe wandelden si opt meer ¹¹ vander zee, ende [d1r] si saghen een alte ¹² schonen scip

1. Snellaert 1493: appolloniu[m]

2. hysteron proteron: het feest wordt eerst afgekondigd en daarna pas gevierd

3. Snellaert 1493: eenen; *Die gesten van Romem*, ed. Leeu 1481: myn dochter wil hilicken ten echten man hebben

4. echten: wettige

5. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: [23] Postera ergo die vocantur amici vicinarum vrbium ad regem quibus ait. karissimi: filia mea [n8va] vult nubere appollonio magistro suo

6. een wijsen man: een gestudeerd man

7. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: peto itaque vt vobis omnibus sit leticia quia filia mea prudenti viro sociatur.

8. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Hec igitur dicens constituit diem nuptiarum

9. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: que cito concepit

10. grof: zwanger

11. meer: oever — *Die gesten van Romem*: opt meer vander see / opt meer vander zee — In hoofdstuk [13] in de tekst eveneens “opt meer van die zee”, maar in de hoofdstuktitel “opten over vander zee” — “meer” is een synoniem van “zee”.

12. alte: zeer

[comen] ¹ seylen. ² Appollonius kende aen dat scip ende aen die wapenen ³ wel dattet uut sinen lande quam. ⁴ Daer om vraechde hi den stierman waen dat scip was ende waen dat [hi] ⁵ quam. ⁶

Hi antwoerde: “Van Thyro.” ⁷

Appollonius seide: “Gy hebt mijn lant genoemt.” ⁸

Die scipper seyde: “Sijt ghi dan gheboren van Thyro?” ⁹

Appollonius antwoerde: “Het is alsoe ghi seght.” ¹⁰

Die scipper vraechde: “Kent ghi dan wel den prince vanden lande van Thyro, gheheten Appollonius?” ¹¹

Hi antwoerde: “Jae, ick [heb hem] ¹² alsoe wel ghekent als yck my selven doe.” ¹³

Die stierman seide: “Ick bid u, waer ghi hem quaemt te spreken, dat ghi hem wilt segghen dat hi blide sy, want die donre ende den blixem heeft die coninc van Anthiochien gheslegen met sijn dochter, ende dat conincrijck van Anthiochien wort bewaert totten prince, van Thyro Appollonius, behoef.” ¹⁴

-
1. Ontbreekt in Snellaert 1493 — toegevoegd op basis van *die Gesten van Romem*.
 2. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: [24] et dum puerum in vtero haberet accidit quod cum ambularet cum rege appollonio viro suo iuxta litus maris vidit nauem speciosam
 3. wapenen: het wapenteken op het grootzeil
 4. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: cognouit eam appollonius quod esset de patria sua
 5. Snellaert 1493: dattet — verbeterd op basis van *Die gesten van Romem*.
 6. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: conuersus ad nauclerum ait Vnde venis?
 7. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: At ille. A tyro
 8. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Appollonius ait. Patriam meam nominasti
 9. Alter respondit Ergo tyrus es tu?
 10. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Et ille Vt dicis
 11. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Nauclerus ait. Nosti aliquem patrie illius principem nomine appollonium
 12. Snellaert 1493: hem heb — verbeterd naar *Die gesten van Romem*.
 13. Hiaat in de *Gesta romanorum*, zowel in de drukken van Gheraert Leeu 1480, Johan van Westfalen, Leuven 1484 en Ulrich Zel, Keulen ná 1472, alsook in de edities van Keller 1842 en Oesterley 1872. De antieke roman, ed. Kortekaas 2004, leest hier in de Recensio A: Apollonius ait: “Vt me ipsum, sic illum noui.” en in Recensio B: Apollonius ait: “Ac me ipsum”. Snellaert 1493 lijkt hier eerder Recensio A dan Recensio B te volgen.
 14. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Nauclerus dixit Peto vbicunque illum videris dicas ei vt gaudeat et exultet quia rex anthiochus f[ul]mine percussus est cum filia sua. Opes autem regni anthiochie reseruantur appollonio — *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: flumine (door een rivier) — verbeterd naar de druk van Ulrich Zel, Keulen ná 1472, Johan van Westfalen, Leuven 1484 en de edities van Keller 1842 en Oesterley 1872 — koning

Als dit Appollonius hoerde, blidelic soe eysschte hi oerlof van sijn wijf om te reysen [ende] ¹ dat conincrijck in te nemen. ²

Sijn vrou antwoerde ende seide screiende: “O, mijn lieve here, al waert dat gy in vreemden landen waert, soe soudi haesten tot mijnen aerbeit ³ te comen, ende wildi nu die bi mi sijt, van mi trecken?! ⁴ Maer ist dattet [u] ⁵ oerbaer dunct, ende ghi dat ymmer doen wilt, soe sullen wy tsamen reysen, want ic en mach u niet derven noch van u wesen.” ⁶

Sy quam tot haer vader ende seyde: “[O], ⁷ lieve vader, weest verblijt van [d1v] goede mare, want die wreede coninc Anthioch[u]s ⁸ is van Gode gheplaecht ⁹ ende doot gheslagen met sijn dochter vanden blixem, ende die scat ende dye crone is ons gegeven ende wort ons bewaert. ¹⁰ Daer om soe bid ic om oerlof daer te trecken met mijnen man.” ¹¹

Als die coninc dit hoerde, soe was hi seer blijde ende dede [dye] ¹² scepen van Thijro in die havene comen ende vol goets laden. ¹³ Ende om dat sijn dochter grof was ende opt uterste met kinde, soe

Anthiochus is niet samen met zijn dochter in een rivier verdronken maar in bed bij zijn dochter door de bliksem getroffen

1. Ontbreekt in Snellaert 1493 — toegevoegd op basis van *Die gesten van Romēn*.
2. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Appollonius vt hoc audiuit plenus gaudio ad coniugem suam ait Peto itaque vt me abire permittas ad percipiendum regnum
3. aerbeit: bevalling
4. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Illa vt audiuit profusis lacrimis ait O domine si in longinquo itinere esses constitutus ad partum meum festinare debueras et modo recedere velis cum iuxta me sis
5. Ontbreekt in Snellaert 1493 — toegevoegd op basis van *Die gesten van Romēn*.
6. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: sed si hoc velis pariter nauigemus
7. Ontbreekt in Snellaert 1493 — toegevoegd op basis van *Die gesten van Romēn*.
8. Snellaert 1493: Anthiochus
9. gheplaecht: gestraft
10. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Et veniens ad patrem ait. O pater letare et gaude quia seuissimus rex anthiochus cum filia sua dei iuditio in f[ul]mine percussus est opes autem et dyademata nobis sunt reseruata — *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: flumine
11. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: permitte me nauigare cum viro meo
12. Snellaert 1493: sijn — verbeterd op basis van *Die gesten van Romēn*.
13. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: [25] Rex autem exhyllaratus naues iubet produci in litus et omnibus bonis impleri

besorchde hi oeck inden scepe een wijse vroemoeder, ¹ [een minne] ²
ende bewaerster. ³ Ende sij namen oerlof aenden coninck alst al
besorcht was. ⁴ Sij cussedden malcander ende seiden: “Adieu!” ⁵

-
1. vroemoeder: vroedvrouw; minne: zoogmoeder (die tevens dienst doet als ‘oppas’)
 2. Ontbreekt in Snellaert 1493 — toegevoegd op basis van *Die gesten van Romen*.
 3. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: propterea nutricem eius nomine ligozidem et obstetricem propter partum eius simul nauigare ceperunt
 4. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: et data proficiscendi copia deduxit ad litus
 5. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: oscula-[n8vb]turque filiam et generum: